

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIV. ZATURDAG den 31sten DECEMBER 1836. N. 53.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 23 December 1836.

ALZOO JANNETJE REUVENHAGEN WEDUWE HENRY BASDEN, alhier woonachtig, zich by rekwest aan den Gezaghebber ad-interim dezer kolonie vervoegd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen brieven van manumissie voor den haar in eigendom aankomenden slaaf PEDRO PAULA, door de wandeling PIETER genaamd, zoo is het, dat de Heer Gezaghebber ad-interim voormeld, na vooraf den Kolonialen Raad te hebben gehoord, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op den genoemden slaaf mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de verzochte brieven van manumissie worden verleend.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

SPANJE.

Het *Journal des Débats* bevat een merkwaardig artikel over de gebeurtenissen in Spanje. Na aangetoond te hebben hoe de Carlistische opstand nu reeds vier jaren voortduurt en het leger van Don Carlos zich niet alleen weet te handhaven, maar zelfs oorzaak was dat het leger, hetwelk den opstand dempen moest, reeds tweemaal heeft moeten worden vernieuwd; hoe Don Carlos met zyne 36,000 man, in hunne schuilhoeken onverwinnelyk, sedert ruim een jaar 60,000 man linietroepen, ondanks derzelver groote vestingen en vele versterkte punten, bezig houdt; hoe hy zelf zonder hindernis te Onate zyn verblyf houdt en van uit dat middelpunt den opstand bestuurt, tegen welken de ontwerpen van de onderscheidene Generaals der Koningin hebben schipbreuk geleden,—gaat gemeld dagblad aldus voort:

"Zulk een vreemde staat van zaken is enkel uit de natuurlyke gesteldheid der landstreek verklaarbaar. De Carlisten bezetten eene strook gronds, in onderscheidene rigtingen omstreeks 30 uren wyd, ingesloten tusschen de Pyreneën, de Arga, de Ebro en den Oceaan, en die zich ten westen tot aan de van tyd tot tyd door hen bezette stad Orduna uitstrekt. Door het midden van dit gebied loopt eene hoofdketen van het Pyrenesche gebergte, waarvan in alle rigtingen stersgewyze zytakken uitgaan, door valleyen gescheiden, die naar de vlakten van Vittoria en Pampeluna naar de Arga en Ebro en naar San Sebastian en Bilboa afdalen. De rigting van de hoogste toppen dezer bergketen wordt door Segura, Cegama, Onate, Salinas en Ochandiano aangewezen, welke plaatsen als het ware de omliggende landstreken bestryken. Onate, aan een zytak van den grooten weg van Bayonne naar Vittoria gelegen, vormt byna het middelpunt van dit grondgebied, en is dus zeer goed voor wapenplaats uitgekozen. Het Carlistische bestuur is, ten gevolge van de gesteldheid der landstreek, daar geplaatst, als de spin in het midden zyner web, die ook op de minste beweging, welke zich aan de uiteinden daarvan doet gevoelen, oplettend is. De vorm van deze bergen, waarvan de uitgaande takken schier eenen kring vormen, maakt van de geheele landstreek eene groote natuurlyke vesting, waaruit de bezetting op het onverwachtst kan afdalen, om den een of anderen stouten aanslag te volvoeren. De stelling der Carlisten geeft hen daarenboven een belangryk krygskundig voordeel, dat namelyk van zich in massa, langs de kortste lyn, naar den omtrek van den cirkel te kunnen begeven; terwyl daarentegen de soldaten der grondwetsgezinden tot lange en vermoeijende omwegen, tot oneindige marschen, die hen moedeloos maken, uitputten en zonder gevecht langzamerhand doen versmelten, gedwongen zyn.

"Reeds duurt het meer dan een jaar, dat DonCarlos dit grondgebied van dertig uren uitgestrektheid ongehinderd bezit, en dat de grondwetsgezinden zich tot het bezetten van den buitensten kring rondom hetzelve, waarop zy terug getrokken zyn, bepalen. De gevechten, die nu en dan in dien kring hebben plaats gehad, zyn uit een krygskundig oogpunt zonder gevolg gebleven. Men gevoelt, hoezeer die voortdurende inwendige veiligheid voor de goede regeling der Carlistische strydkrachten, voor de vermeerdering hunner hulpmiddelen en vooral voor de zedelyke kracht der manschappen, gunstig heeft moeten werken."

Het volgende, hetwelk strekken kan tot een tafereel van de gruwelen des tegenwoordigen spaanschen burgerkrygs, is ontleend uit de byzondere briefwisseling van een' officier in het leger der spaansche koningin-regentes dienende: "Arragon bekend door deszelfs nyverige bewoners, deszelfs vruchtbaren en welbebouwden grond, biedt thans een tooneel van verschrikking en verwoesting aan. Geheele streken van verscheidene mylen liggen onbebouwd—immers de landman weet niet, of hetgeen hy heden zaait, morgen het zyne nog wezen zal. Daar stryden carlisten en christinos om het bezit van de eene of andere plaats; geen pardon wordt gegeven, alle menschelykheid is uitgedoofd en het edelste schepsel is beneden het dier gezonken. De partywoede kent geene palen! De vader vecht hier tegen zyn' eigen zoon; de broeder tegen den broeder. In Balastro staat thans een christinisch bataillon, hetwelk dikwyls verscheidene malen 'sweeks, eenige schermutselingen met de karlisten aangaat en daarna weder rustig op de genoemde plaats terugtrekt. De wederzydsche gevangenen worden eenen pater overgegeven, die hen tot den dood voorbereidt nauwelyks een uur later werden zy in koelen bloede doodgeschoten. Het volk zoekt zelfs nog daarna zyne wraakzucht bot te vieren, door dezelve het hoofd van den romp te snyden, en den laatste als in zegepraal de straten door te sleepen! By eene zoodanige schermutseling werd laatstelyk een jonge corrigedor, een kloek en schoon mensch, door de carlisten gevangen genomen. De chef van de laatstgemelde party kondigde den gevangene na eenige woordenwisseling aan, dat hy zich voorbereiden moest om binnen een uur tyds te worden gefusilleerd. De jonge mensch maakt zich toen by zynen naam bekend, en zegt, dat een onder het bevel van den karlistischen generaal staande kapitein zyn vader is; en twee in diens kompagnie dienende soldaten deszelfs zonen en zyne broeders zyn. De kapitein wordt geroepen, en de generaal verklaart, uit aanmerking van des vaders uitstekende diensten by het karlistisch leger, dat den zoon het leven zal geschonken worden. Neen! zegt de onnatuurlyke vader. Hy wil zyn zoon niet gespaard hebben, verklarende hem liever onder de dooden dan by de christinos te zien. De corrigedor wordt naar buiten geleid, en de vader zelf aanvaardt met zyne kompagnie, waaronder zich zyne beide andere karlistische zonen bevinden, het ambt van beul. De onmensch kommandeert "vuur", en de ongelukkige valt, getroffen door de kogels, waaronder welligt die zyne eigen broeders waren. Levensmiddelen, byzonder wyn en het fynste brood zyn in deze streken in overvloed voor handen, en de soldaat denkt weinig aan den byna zekeren dood die hem wacht, wanneer hy, zoo al niet regelmatig soldy, ten minste eene goede voeding bekomt.

By gelegenheid van het bevel des Sultans, krachtens welk verscheiden beambten, die in het gebeurde met den Heer Churchill zyn betrokken geweest, veroordeeld werden de bastonnade te ontvangen, vindt men in een Duitsch dagblad de weinig bekende omstandigheid vermeld, dat in Turkye een groot aantal arme lieden, dagloоners, enz. als plaatsvervangers voor de bastonnade werden aangetroffen, met welke men over den prys onderhandelt, die zich regelt naar het aantal slagen, welke den te remplaceren persoon zyn toegekend, waarna de arme man de slagen ontvangt voor dengenen aan wien dezelve waren toegedacht. Voor 50 piasters vindt men altyd plaatsvervangers voor de bastonnade; men zegt zelfs, dat in iedere groote stad van Turkye gemeene Turken wonen, die geregeld van den opbrengst der bastonnade leven. De straf der bastonnade verliest dus veel van hare vreesselykheid, vermits de daartoe veroordeelde dezelve niet ondergaat, indien hy eenen plaatsvervanger kan betalen.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende van het onderhoorige eiland Aruba terug gekomen zynde, zoo wordt hierby aan de ingezetenen bekend gemaakt, dat het Bestuur over dit eiland, op heden door denzelven weder is overgenomen van den Heer C. L. VAN UYTRECHT Kolonialen Ontvanger, Majoor Kommandant der Schuttery, die daarmede, gedurende des ondergeteekenden's afwezigheid, is belast geweest.

De Gezaghebber ad-int. van Curaçao
en onderhoorige eilanden,
R. F. VAN RADERS.
Curaçao den 26 December 1836.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende brengt by deze ter kennisse van die Ingezetenen dezes eilands, welke zouden wenschen om op den 1 January aanstaande, het compliment van den dag by den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber ad-int. afteleggen, dat zy daartoe door Zyn HoogEdel Gestrenge, ten Gouvernements huize, van 10 tot 11 uren voormiddags, in de gelegenheid gesteld zullen worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.
Curaçao den 28 December 1836.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 29 December 1836.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie wordt hierby bekend gemaakt, dat de Heer Mr. J. B. GRAVENHORST, uitwyzens eene by hem ontvangene resolutie van Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen dd. 15 October ll. No. 1196/1676 bereids in het jaar 1834, door hooger hand in zyne betrekking van President van de Regtbank dezer kolonie, is bevestigd geworden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 30 December 1836.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 7 January 1837 als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 11¼ Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
JANUARY 1837.

N. M. Vrydag den 6 te 7 u. 11 m. 's avonds.
E. K. Vrydag den 13 te 0 u. 36 m. namiddag.
V. M. Zaturdag den 21 te 3 u. 9 m. namiddag.
L. K. Zondag den 29 te 1 u. 34 m. namiddag.

Verleden Maandag den 26 dezer is Z. M. Brik ECHO, gekommandeerd door den Luitenant ter Zee 1ste Klasse BOURICIUS, van Aruba teruggekomen, en met dezelve de Hoog Edel Gestrenge Heer Gezaghebber ad-int. dezer kolonie, de Weled. Gestr. Heer Mr. J. B. GRAVENHORST en de Weled. Gestr. Heer E. J. SLENGARDE Adjudant van den Heer Gezaghebber.

Gisteren met de aankomst van een vaartuig van Cuba is de tyding alhier per brieven aangebragt, dat de gemeenschap tusschen Cuba, namelyk St. Jago de Cuba, met de Havana was hersteld.

De lezer weet dat in September jl. tusschen deze plaatsen ter zake van het aannemen en afkondigen der Constitutie van Spanje een geschil was ontstaan, waardoor de gemeenschap was afgebroken: Cuba had de Constitutie aangenomen en afgekondigd, doch de Havana niet. By die gelegenheid heeft men zich onverwyld aan het Moederland geaddresseerd en nu was het antwoord van de Cortes gekomen, dat men zich van vyandelykheden moest onthouden en de zaken in den toestand moest laten berusten zoo als dezelven staan; dien ten gevolge werd het observatie cordon tusschen deze plaatsen opgeheven.

Wy hebben eenige nommers van de *Gaceta de Venezuela* gelezen; dezelve zyn grootendeels met kerkelyke aangelegenheden gevuld. De aartsbisschop had een geschrift uitgegeven, waarin hy betoogt uit de heilige schrift, uit de uitspraken van concilien, kerkvaders, paussen en oude spaansche wetten, dat hem als hoofd van de kerk van Venezuela het patronaat, namelyk de magt om geestelyken aantestellen, toekomt.

In de *Gaceta* van den 26 November vindt men een artikel van het hooge geregtshof, waarin betoogd wordt uit de heilige schrift, uit de uitspraken van concilien, kerkvaders, paussen en oude spaansche wetten, dat het patronaat aan het gouvernement behoort en geenzins aan den aartsbisschop.

Wie heeft er nu gelyk: de Aartsbisschop of het Geregtshof? Misschien zyn de concilien, kerkvaders en paussen inconsequent geweest, en in dit geval hebben zy beide gelyk en de aartsbisschop en het geregtshof.

Hoe het ook zy, het bestuur gaf bevel om de oorlogs golet *Constitution* gereed te maken, en dezelve te voorzien van levensmiddelen geëvenredigd naar de waardigheid van den hoogen persoon en den hem verzellende geestelyke en den 1 December ging hy naar St. Thomas onder zeil.

De *Gaceta* van den 26 November behelst het volgende dekreet:

"Andres Narvarte, Vice President van de Republiek van Venezuela, belast met de uitvoerende magt.

"In aanmerking nemende:

"Dat de Republiek van Venezuela moet voortgaan in de uitvoering van het regt van Patronaat, besluiten:

"Dat het voorbehoud van Zyne Heiligheid om in openstaande bisschoppelyke zetels te voorzien door benoemingen van het gouvernement moet voorafgegaan worden, en dat de nieuwe grensaanwyzingen dezer zetels van het congres afhankelyk zyn; dat is:

"De regering bepaalt de grenzen van de bisdommen en stelt de bisschoppen voor, hetwelk door den Paus moet bekrachtigd worden.

"Dat het geene noodzakelykheid zal zyn om de heilige basilisken (hoofd kerken) te bezoeken.

"Dat de bisschoppen met Zyne Heiligheid geene briefwisseling mogen houden wegens kerkelyke zaken, dan door middel van de regering.

"Dat zy aan de regering rekenschap moeten geven van het bestuur der kerkelyke goederen.

"Dat zy geen eed van gehoorzaamheid aan den H. Stoel mogen afleggen, die direkt of indirekt strydig is met den eed, die zy aan het gouvernement moeten afleggen."

In verdere artikelen worden er nog meerdere achterdeurtjes gesloten, waardoor de geestelykheid de wetten der regering zoude kunnen ontduiken. Deze zyn voor den lezer niet belangryk te worden vertaald. Men ziet er toch uit welke voorzorgen de regering moet nemen om uitvlugten voor te komen.

Alvorens de pausselyke bul, die hen aanstelt, erkend zal worden, zullen zy den volgenden eed afleggen:

"Ik Aartsbisschop of Bisschop, gekozen door . . . . . zweer te zullen handhaven en verdedigen de constitutie van de republiek; derzelver souvereiniteit, regten en voorregten niet zoeken te overweldigen; te gehoorzamen en nakomen de wetten van Venezuela, de bevelen en beschikkingen van de uitvoerende magt; en noch regtstreeks noch zydelings beschouwen, dat deze eed vernietigd of verminderd wordt door die van gehoorzaamheid aan de apostolische stoel, die ik by myne inwyding moet afleggen, noch door eenige voorgaande acte onder welk voorwendsel hoegenaamd. Alzoo helpe my God en zyne heilige evangeliën enz."

De bisschoppelyke zetel van Merida was vakant geworden door het overlyden van den bisschop in 1832, weinige dagen na zyn vertrek van Curaçao. De regering liet het oog vallen op Doctor de Unda wegens zyne zorg en belangstelling in het nationale Collegie te Guanare, dat onder zyn opzigt stond, en de vorderingen, welke de jeugd aldaar heeft gemaakt; ook wegens zyn stil gedrag ten opzigte der wetten van het gouvernement. Deze geestelyke werd diensvolgens den Paus voorgesteld. Z. H. bekrachtigde dit voorstel; doch de bul zyner aanstelling was niet in behoorlyke forma. Z. H. zeide in dezelve benoemd te hebben den Heer Unda tot bisschop van Merida, met weglating van de woorden op voorstel van het gouvernement van Venezuela.— Het gouvernement wilde daarom deze bul niet laten doorgaan tot dat Z. H. deze woorden er had bygevoegd.

De Heer Unda na den voorschrevenen eed aan de regering afgelegd te hebben, is vervolgens tot bisschop van Merida ingewyd geworden.

De regering van Venezuela vindt zich in de byzondere gelukkige omstandigheid om de geestelykheid naar haren zin te kunnen bedwingen. Door den revolutie oorlog is het getal der geestelyken zeer verminderd en het volk hun gezag ontwend. Wil de Paus dus niet de genen benoemen, welke door de regering worden voorgesteld, en zoo de bisschoppen den voorschrevenen eed niet afleggen, wel aan, dan blyven de zetels ledig staan; des te voordeeliger voor het budjet; doch het volk loopt gevaar om geheel gedekatoliseerd te worden, daarom moet de Paus toegeven; en men is bekend met de staatkunde van Romen: zy viert de lyn alleen maar om haar niet te doen breken; doch zoodra zy de gelegenheid heeft, haalt zy dezelve weer aan.

De andere spaansch amerikaansche staten zyn in dezelfde gelukkige omstandigheden als Venezuela; maar wy weten niet of zy er zulk een goed gebruik van maken.

Uit gemelde Couranten zien wy verder, dat de Paus den staat van Nieuw Grenada heeft erkend en een internuncius te Bogota heeft benoemd.

In de *Record* vinden wy een artikel aangaande de kerkelyke aangelegenheden in Nederland. De massa des volks is zeer tegen de nieuwe sekte, die, onder den naam van de kerk onder het kruis, zich van de hervormde kerk wil afscheiden. Gemeld dagblad haalt een paar voorbeelden hiervan aan. Onder de studenten der hooge school te Utrecht waren er twee, die zich opentlyk voor de separatisten verklaarden, waarschynelyk niet zoo zeer uit overtuiging als wel uit speculatie. Deze beide studenten geraakten hierdoor zoo zeer in haat by hunne medestudenten, dat zy eens een goed pak slagen ontvingen, ten welke gevolge zy bedlegerig werden, zoo dat de policie genoodzaakt was om de voornaamsten der aanranders in hechtenis te nemen.

Een der predikanten der nieuwe sekte zat in de diligence van Amersfoort naar Amsterdam, waarin nog een dozyn andere passagiers waren; men kende hem niet, en daar hy spraakzaam was, werd hy vriendelyk bejegend; doch onder weg uitgegaan zynde om eenige ververscking te gebruiken, zoo komt er een nieuwe passagier in de diligence, die tegen de anderen zeide: weet gy wel wie de persoon is die gy tot reisgenoot hebt het is een der hoofden van de nieuwe sekte, namelyk Dominé Brummelkamp.

Geen neger, zoo gaat de *Record* voort, zou meerdere consternatie veroorzaakt hebben als hy zich onder een gezelschap amerikaansche heeren had geplaatst, dan Dominé B. veroorzaakte, toen hy weer binnen trad. Men schoof van hem af, deed allerlei beledigende uitdrukkingen en bedreigde hem te Amsterdam komende met de mishandelingen van de jongens op straat.

De *Record* schat het getal der separatisten op meer dan 10,000. Zes predikanten hebben zich voor hunne party verklaard. De Koning heeft hun toegestaan, dat zy in byzondere huizen mogen vergaderen na daarvan kennis aan het bestuur der plaats gegeven te hebben; doch zy worden niet door den staat als gezindheid erkend en zyn uitgesloten van de voordeelen, die de erkende gezindheden, als Protestanten, Katolyken en Joden, in Nederland genieten.

Uit de *Record* ziet men verders, dat het engelsch traktaat genootschap het voornemen heeft om het vuurtje van het fanatismus nog meer aantestooken; het zal eenige traktaatjes in het Hollandsch laten vertalen om de Hollanders te laten zien, wat zy gelooven moeten.

De engelsche episcopale predikant te Amsterdam heeft een werkje doen vertalen waarin betoogd wordt: dat de overstroomingen waaronder Nederland zoo geleden heeft, eene straffe van God zyn om dat de Nederlanders van het geloof van hunne voorvaders zyn afgeweken en rationalisten zyn geworden; hy vermaant hen derhalve tot het oude geloof van de Dordsche Synode terug te keeren, waarin Bilderdyk en de bekeerde Jood Dacosta hen voorgegaan zyn. Deze engelsche predikant te Amsterdam gelykt in dit opzigt op een Spaanschen priester, die in 1821 met de emigratie alhier over kwam. Hy predikte, dat de droogte waaronder Curaçao zoo te lyden had, veroorzaakt werd door het groote getal protestanten en joden, die er woonden, terwyl de spaansche kust zoo mild met regens gezegend wordt om dat dezelve slechts door katolyken bewoond wordt.

Regen in de maand December.—De regen in deze maand is naar wensch geweest. Na de drie weken lange droogte in de maand November is de regen aangevangen en wekelyks drie tot vier dagen lang aangehouden. De regens van de laatste weken zyn grondregens geweest en ter regter tyd gekomen, juist wanneer de mais dragen moet. De mais staat nu in vollen bloei en zal met kracht uitschieten, zoo dat de rupsen aan de aren geen of niet veel kwaad zullen kunnen aanrigten.

De rupsen komen alle jaren en doen meer of minder kwaad aan de mais, naar mate de mais met weinig of veel regen in de aren kome. Dit jaar zullen zy weinig kwaad kunnen aanrigten: want sedert het laatste derde gedeelte van November is de grond steeds nat geweest. Is men achteruit geweest met planten of schoonmaken, dan zal men misschien later door de vliegen eenige schade kunnen lyden; en dan zal men geene schuld van slechte oogst aan gebrek aan regen mogen toewyten. Wy hopen echter, dat een ieder meer of min tevreden zal zyn.

Elders aan een weinig mais van Augustus zyn de rupsen geweest, doch hebben weinig of geen kwaad gedaan. Er is ook mais van July, waaraan zy niet geweest zyn, waaruit dus op te merken valt: dat het veel afhangt van den tyd wanneer de mais gezaaid wordt.

Wy eindigen heden een jaar met de beste vooruitzigten op een goeden oogst, in welken gelukkigen toestand wy ons in lange jaren niet bevonden hebben. Mogten wy ook zoo gunstig ten opzigte des handels kunnen gewagen. Dit jaar zal zeker naar de aankomst van vaartuigen te berekenen in den handel niet veel omgegaan zyn, ten minste met den handel op de Vereenigde Staten van Amerika. Weinige, Amerikaansche vaartuigen zyn aangekomen, zoo dat gedurende het jaar alles zeer duur is geweest.

Wy hebben ook voor een korten tyd en wel in de twee eerste weken van deze maand groot gebrek gehad aan mais, dermate, dat de kleine mais tot 16½ cent en de groote mais tot 20 centen is verkocht geworden, iets dat ons sedert 1814 niet is gebeurd.

Wy besluiten dit nummer met den hartelyken wensch, dat de vooruitzigten der planters mogen verwezentlyk worden, en dat de kooplieden ook in het aanstaande jaar zich even als de planters zullen kunnen verheugen met eenen voordeeligen handel.

Op een oogenblik dat er mogelykheid is van oneenigheden te zien ontstaan tusschen Frankryk en Marokko, en er spraak is van het zenden eener expeditie naar dat ryk, zal men niet zonder belangstelling de volgende byzonderheden lezen, getrokken uit de reisverhalen des Heeren Hencove, een van de weinigen, wien het heeft mogen gelukken de staatkundige en financiele gesteldheid van dat land van naby te bestuderen.

"In het keizerryk Marokko heeft men geene openbare schatkist, maar eenen keizerlyken schat, die geheel het eigendom is van den regerenden Vorst. Deze Beil-el-Mel, of kamer der gelden, is gelegen in een gebouw der stad Mequinez, hetwelk door 2000 negersoldaten wordt bewaakt. Alle kleinodien, gouden en zilveren staven en gemunt geld, bestaande hoofdzakelyk in doeblonen, Spaansche en Mexikaansche piasters, worden begroot op eene waarde van ten minste 50,000,000 Spaansche piasters. Dit gebouw is omgeven door eenen dikken en hechten muur en gedekt met een dak, hetwelk door middel van yzeren staven met dien muur is verbonden; binnen dezen omvang bevindt zich wederom een muur en dak, even zoo hecht vervaardigd; om in de bewaarplaats der kostbaarheden te geraken, moet men vyf yzeren deuren doorgaan, die ieder met verschillende sloten zyn voorzien, waarvan de sleutels altyd bewaard worden door den Sultan of door de begunstigde Sultane. Eertyds werden telkenmale wanneer een schat daar binnen werd gebragt, de ongelukkige dragers terstond daarna van kant gemaakt, op dat het geheim van de inwendige gesteldheid niet zoude bekend worden. Sedert schynt men minder wreede voorzorgen te hebben genomen.

"Vervolgens maakt de schryver eene berekening der inkomsten en uitgaven van het ryk, grondende hy zich daarby op berigten van het jaar 1827. De landskas ontving jaarlyks nagenoeg 2,600,000 en gaf uit 990,000 piasters.

"Men ziet dus, vervolgt de schryver, dat de Beil-el-Mel van Mequinez jaarlyks, 1,600,000 piasters overgaart. Hoewel in aanmerking nemende de verliezen en buitengewone uitgaven, welke kunnen plaats gehad hebben gedurende de laatste vier ontstuimige jaren van sultan Solimans regering, zal men bevinden, dat in de 33 jaren sedert zyne troonsbeklimming in 1793, de schatkist 50,000,000 piasters moet hebben opgegaard, boven en behalve hetgeen daarin vermoedelyk reeds voorhanden was. De tegenwoordig regerende Souverein is mede zeer spaarzaam, zoodat hy waarschynlyk niet zal hebben gedoogd, dat de opgehoopte schat, noch de jaarlyks daarby gevoegde sommen, worden verminderd.

Bydragen tot de Schedelleer.

De Heeren Phrenologen hebben zich, by het onderzoek van Fieschi's bekkeneel, weder droevig teleurgesteld gezien. Volgens hunne eigene verklaring, bezat die verstokte booswicht de organen van goedhartigheid en neiging tot vroomheid! Deze uitspraak herinnert, wel is waar, onwillekeurig aan Fieschi's eigene woorden, toen hy, in een oogenblik, waarin de hardheid van zyn gemoed zich kortstondig verzaakte, aan de genen, die met zyn lot begaan waren, in den kerker de belydenis deed, dat het toch jammer was, dat hy geen geestelyke geworden was, want dat hy oorspronkelyk in zich eene roeping gevoeld had, om dien stand te omhelzen. Hy was op dat oogenblik verre verwyderd van geestig of een zonderling te willen schynen, ofschoon hy het werkelyk meer was dan op de tydstippen, wanneer hy er zich opzettelyk op toelegde. Met dat al staat het met de Prenologie slecht. Toen men Göthe's schedel onderzocht, bevond men, dat hy een zeer gewoon mensch geweest moet zyn.—Evenzeer toonde Wieland's hersenpan niets, dat van den gewonen regel afweek. Men zoekt namelyk naar zulk eene afwyking, als uiterlyk kenmerk der innerlyke grootheid, en dit is verkeerd. Waarschynlyk wordt innerlyke grootheid veel meer binnen eene regelmatig zaamgestelde buitenschaal gevonden, dan in het tegenovergestelde geval. Den hardsten stoot echter ontving de Schedelleer onmiddellyk na den dood van Gall, haren stichter. Zyn oudste leerling en vriend haastte zich vol geestdrift, den schedel van zynen overleden meester te onderzoeken, om aan hemzelven de bevestiging zyner leer te vinden. By een, naar al de regelen van dien meester, volkomen consequent getrokken besluit, vond men echter, dat Gall een zeer dom mensch moest geweest zyn. Houdt men nu Gall voor eenen schranderen kop, zoo is zyne leer dom; houdt men de leer voor wys, zoo is de meester, volgens al de kenteekenen van zynen schedel, dom geweest. Een leelyk dilemma!

Korte levensschets van LOUIS JOSEPH PHILIPPE, *Hertog van* ORLEANS, *vader van den tegenwoordigen Koning der Franschen.*

—

Deze vorst werd in 1747 geboren. Zyne jeugdige jaren verliepen zonder dat men zich tot de ontwikkeling van zynen geest eenige moeite gaf: de wetenschappen bleven hem dus onbekend, en zelfs het lezen van onderhoudende boeken was hem een last. Daarentegen bezat hy eene byna onwederstaanbare neiging tot zinnelyke vermaken, en was zoo onmatig in derzelver genot, dat hy spoedig de kwade gevolgen daarvan moest ondervinden. In plaats van het voorbeeld zyner waardige gemalinne Louise Marie Adelaide, geboren van Bourbon Penthièvre, te volgen, gewende hy zich veeleer aan nieuwe ondeugden, en gaf zich even moedwillig aan drank en spel over, als hy voorheen onmatig in de liefde geweest was. Het spel gaf eene nieuwe aanleiding tot twee andere schandelyke neigingen van zyn karakter, namelyk gierigheid en bedrog, zoo dat hy zich niet schaamde, zich van de laagste kunstgrepen te bedienen, om van zyne party aanzienlyke sommen te winnen, en zich nog bovendien op eene schandelyke wyze over haar ongeluk te verheugen. Hy ontweek met eene kinderachtige lafhartigheid elke gelegenheid, waarby zyn leven gevaar kon loopen, en bezat evenwel trotschheid genoeg, om zich als held te doen bewonderen. Hiertoe begaf hy zich in den Amerikaanschen oorlog, en werd, onder het opperbevel van Orvilliers, aan het hoofd van een gedeelte der vloot geplaatst, welke tegen den vlootvoogd Keppel werd afgezonden; doch toen het op vechten aankwam, hield hy zich met zyn smaldeel in de achterhoede, werd door eene koude huivering overvallen, en verborg zich in den buik van zyn schip, om zich voor de kogels te beveiligen. Eenige jaren later rees hy met een' luchtbol op; doch bad al spoedig zynen reisgenoot, om zich weder neder te laten, vermits de fyne lucht hem het ademhalen moeijelyk maakte.

By deze zwakheden van geest bezat hy eene grenzelooze trotschheid, en eene onbetamelyke begeerte naar het bezit van den troon. Voorheen had hy zich in het geheel niet met regeringszaken bemoeid; doch nauwelyks ontwaarde hy de algemeene gisting in het ryk, of hy stelde alles te werk, om dezelve gaande te houden, ten einde daaruit voor zich zelven het meeste voordeel te trekken. Het geld, hetwelk hy met volle handen onder het volk liet uitdeelen, en het koren, dat hy voor eenen geringen prys, of wel om niet aan de armen liet uitreiken, verschafte hem eenen talryken aanhang uit de laagste volksklasse; en door zyne voorgewende zuivere vaderlandsliefde verwierf hy de toegenegenheid van eenige schrandere en kundige mannen. Geholpen door de eersten, voerde hy de ontwerpen der laatsten uit, welke meestal ten doel hadden, om de eergierige oogmerken van den Hertog te begunstigen. Dan, zoodra Mirabeau en andere hoofden der omwenteling ontdekten, dat Orleans naar de kroon dong, verlieten zy zyne zyde, en drongen hem daardoor, om of van zyne strafbare oogmerken af te zien, of om zich in de armen der laagste volksgeleiders te werpen. Orleans, veel te trotsch om tot het eerste te besluiten, en niet bekwaam of magtig genoeg om alleen te handelen, verkoos het laatste, en was daardoor in den loop der omwenteling altyd aan de zyde der verachtelykste booswichten en snoodste bedriegers. Steeds vervuld met de zoete hoop van den Franschen troon te zullen beklimmen, begreep hy niet, dat zyne medestanders alleen zoo lang voor zyne belangen zouden werken, als zy zyne beurs noodig hadden. Na de vernietiging van het koningschap liet hy zich den naam van Egalité (gelykheid) geven, en nam met genoegen den post van afgevaardigde in de conventie aan, waartoe het departement van Parys hem benoemd had. Niettegenstaande de vervulling zyner wenschen hoe langs zoo onzekerder werd, en in weerwil dat de nieuwe republiek zich meer en meer bevestigde, verwachtte hy nog altyd voordeelige uitzigten voor zich zelven. Het pleitgeding des konings vervulde hem met eene helsche vreugde, en hy was onbeschaamd genoeg, om het doodvonnis tegen dien vorst uit te spreken. Dan deze laatste daad joeg zelfs de zoodanigen tegen hem in het harnas, die niet beter dan hy waren, en voorheen tot zyne medestanders behoord hadden.

Kort hierop scheidde zyne gemalin zich van hem; zyn schoonvader, de deugdzame Hertog van Penthièvre, stierf van verdriet, en Orleans haalde zyn aanzienlyk erfdeel tot zich. In Maart 1793 ontving hy een bezoek van Danton, Robespierre, Marat en anderen, die hem om geld tot eene volksbeweging verzochten, die men te zynen voordeele wilde bewerkstelligen; doch deze poging mislukte, omdat Orleans in het beslissend oogenblik geen moeds genoeg had, om zich naar het raadhuis te begeven, en zyne rol uit te voeren. Robespierre zelf trok nu ook de handen van hem af, en liet hem in April van de lyst der Jacobynen schrappen, waarna hy eindelyk, by een decreet van de conventie, in staat van beschuldiging gesteld werd. Te vergeefs smeekte hy haar en zyne voormalige vrienden, om deelneming en toegeeflykheid; vruchteloos beriep hy zich op zyn verdienstelyk gedrag by de uitspraak van 'sKoniugs vonnis. [illegible] zoo tegen hem verbitterd, dat de eene aan de andere de verbindtenis met zoodanig verachtelyk mensch verweet. Hy werd derhalve met de overige leden zyner familie naar de gevangenis te Marseille gevoerd; doch het committé van openbare veiligheid, vernemende, dat het crimineel geregtshof van de monden der Rhone hem voor onschuldig verklaard had, verbood zyne vrylating, en liet hem, na eene gevangenis van zes maanden, naar Parys brengen. Hier werd hy door de revolutionaire regtbank verhoord, en van zamenzwering tegen de veiligheid der republiek beschuldigd. Hy verdedigde zich vry bedaard; doch men veroordeelde hem, na slechts eenen enkelen getuige tegen hem gehoord te hebben, ter dood. Hy hoorde zyn vonnis met standvastigheid aan, en werd den 2 November 1793 in den vroegen morgen geguillotineerd. Het volk vervloekte hem openlyk, en zelfs terwyl hy het schavot betrad, moest hy de verwenschingen der op hem verbitterde menigte hooren. Zyne beide jongere zonen werden in 1796 uit hunnen kerker te Marseille ontslagen en vertrokken naar Amerika; hebbende zich de oudste, toen de Hertog van Chartres (thans Koning der Franschen) te voren naar Zwitserland, en later naar Engeland begeven; terwyl zyne ongelukkige gade eerst in 1795 in vryheid gesteld, doch na de gebeurtenissen van November 1797, met een jaargeld van 70,000 livres naar Spanje werd verwezen, van waar zy na de herstelling van Lodewyk XVIII in 1814 te Parys terug kwam.

—

In een cosmorama, te Londen in de Regentstreet, ziet men thans de in was geboetseerde hoofden van *Fieschi*, *Lacenaire*, *Avril* en *David*. De liefhebbers van het verschrikkelyke snellen naar dit cosmorama toe, om deze vier hoofden te gaan bezigtigen, welke gelykenis met de oorspronkelyke zoo volkomen is, dat men op het eerste gezigt derzelve eene kille huivering gevoelt. Men zou met de daad hen voor menschelyke hoofden nemen, even te voren door het mes der guillotine van den romp gescheiden. Deze hoofden zyn geboetseerd geworden door den heer *Guy*, een fransch kunstenaar, die van het gouvernement de vergunning heeft gekregen, om zyn talent by twee derzelve terstond na de executie aan den dag te leggen. Men had ook de lyken van *Pépin* en *Morey* willen opgraven, om de trekken van deze twee veroordeelden insgelyks in was weder voort te brengen, doch de ontgravers ontdekt zynde, hebben zy hunne galery niet voltaling kunnen maken.

—

Uit het kanton Tessin, in Zwitserland, meldt men het volgende:

"De groote raad alhier behandelt de staatsaangelegenheden op de vrolykste wys ter wereld, als grappen, zelfs wanneer het ook zaken betreft die niet van eenig gewigt zyn ontbloot. Zoo had dezelve by eenen vroegeren lustigen inval, het onderzoek naar de zaken het krygswezen betreffende, in handen gesteld van zeven geestelyken; by eene latere even vrolyke stemming, van eene commisssie van zeven artsen derzelver meening over de herstelling van twee bruggen verlangd. Deze nieuwe soort van bouwmeesters nu gaf het volgende berigt:

"" De artsenykundige wetenschappelyke commissie, in last hebbende een geneesmiddel uit te denken, om de brug by Cevio, met wier gezondheid het dagelyks slechter wordt, te herstellen, vermeent het volgende geneesmiddel als het werkzaamste te moeten aanraden. De geneeskundige commissie, al het gewigt der behandeling waartoe zy overgaat inziende, als welke tot in het merg van den staat indringt, heeft, na onderscheidene uitvoerige beraadslagingen, eenparig goedgevonden, dat men, om de brug behoorlyk te herstellen, voor de derde maal den weg der openbare aanbesteding beproeven moest, en indien deze proeve niet gelukte, dan de lyderes aan de zorg der regering toevertrouwen, welke dan toezien mag, op welke wys de ziekte uit den vertwyfelbaren toestand te redden is. Wat aangaat de Moera-brug, wier hoofd bogen de teering hebben; in aanmerking nemende, dat de handel de hoofdbron is voor den bloedomloop des staats, en het verkwynen dezes handels voor den staat besmettelyk is en denzelven op het uiterste zoude brengen, zoo stelt de geneeskundige commissie den grooten raad voer, derzelver genezing aan de regering over te laten. Het is de zaak der regering, de kranke, naar de regelen der kunst, de krachtigste middelen tegen die soort van ziekte waarmede zy gekweld is, toe te dienen; maar zy moet in geen geval verzuimen de grootste matigheid de zieke voor te schryven. Alzoo goedgevonden en onderteekend door ons zeven geneesheeren." "

" En op deze pots werden 30,000 fr. toegestaan."

—

In de zoogenaamde Lowther Rooms te Londen is tegenwoordig eene byzondere merkwaardigheid te bezien, bestaande in eene schaakparty, die op een bord van behoorlyke grootte, door levende personen (in plaats van gewone houten of yvoren stukken), in Chineesch en Persisch kostuum, en overeenkomstig derzelver beteekenis in het spel, gespeeld wordt. De kleedingen zyn ongemeen kostbaar en sierlyk. De party wordt des avonds by toortslicht gespeeld.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is ƒ 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentiën is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.